

Konkret udpegning af beskyttede diger

Dok.nr.: 11809
Sagsid.: 16/6716
Initialer: kifh
Åben sag

Sagsfremstilling

Kulturministeren og Miljø- og Fødevareministeren har udsendt et hyrdebrev til kommunerne, hvor de opfordrer til, at kommunerne foretager en egentlig udpegning og kortlægning af de beskyttede sten- og jorddiger.

Sten- og jorddiger er omfattet af et forbud imod tilstandsændringer i museumsloven. Det er en restriktiv bestemmelse, hvor kommunerne har kompetencen til at dispensere til indgreb i digerne, mens Slots- og Kulturstyrelsen kan meddele påbud om retablering af ulovligt sløjfede diger.

Digerne er registreret efter en række generelle kriterier i digebekendtgørelsen. Den foreskriver, at digerne er beskyttede, hvis de opfylder disse kriterier. Bekendtgørelsen rummer dog mulighed for at erstatte registreringen efter de generelle kriterier med en egentlig udpegning og kortlægning. I brevet henvises til Slots- og Kulturstyrelsens vejledning om proceduren for udpegning og kortlægning af digerne.

Formålet med en udpegning og kortlægning er at få beskyttet ikke-registrerede beskyttelsesværdige diger, og at få udtaget de diger, der ikke vurderes at være beskyttelsesværdige. Tidligere undersøgelser har vist, at i visse egne er op mod 30% af de bevarede diger ikke registreret og dermed ikke omfattet af den nuværende beskyttelse.

Det fremgår af vejledningen og af digebekendtgørelsen, at arbejdet med – og proceduren for – udpegning og kortlægning er særdeles omfattende. Der forudsættes gennemført en grundig gennemgang af luftfotos og ældre kortværk med henblik på at finde potentielle oversete beskyttelsesværdige diger. Gennemgangen skal følges op med feltarbejde til afdækning af digernes faktiske eksistens og tilstand. Herefter skal de enkelte diger vurderes ud fra en række kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og landskabsøkologiske kriterier. Specielt den kulturhistoriske vurdering kræver en faglig ekspertise, som Varde Kommune ikke råder over i dag.

Det fremgår også, at kun et af de nævnte faglige kriterier skal være opfyldt, for at et dige skal vurderes som beskyttelsesværdigt. Det må på den baggrund – og ud fra forvaltningens nuværende kendskab til kommunens diger – forventes, at en udpegning og kortlægning kun vil føre til, at et mindre antal diger udtages af beskyttelsen, mens der formentlig vil blive fundet en del ikke-registrerede diger, som skal omfattes af beskyttelsen. Det bemærkes, at forslaget skal været ledsaget af en faglig redegørelse, der begrundet udpegningen og udtagningen.

Efter arbejdet med kortlægning og udarbejdelse af forslag til udpegning følger en ret tung procedure før en endelig udpegning godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen. Forslaget skal offentliggøres, sendes til en række myndigheder og organisationer og til samtlige lodsejere, der er berørt af forslaget. Fører indsigelser og bemærkninger

til ændringer i digeudpegningen, skal der gennemføres en ny offentlig høring. Forslaget kan ikke vedtages, før der er opnået enighed med styrelsen.

KL har over for kommunerne understreget, at der er tale om en frivillig opgave, og at der ikke er nogen kompensation for opgaven.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen har siden kommunalreformen behandlet et stort antal digesager på baggrund af den nuværende registrering efter de generelle kriterier. Størstedelen af sagerne handler om mulig ulovlig sløjfning af digestrækninger og om ansøgning om dispensation til digegennembrud. Forvaltningen gennemfører altid en besigtigelse med lodsejer i marken, og hvis det på baggrund af lodsejers oplysninger og forvaltningens analyse af kort og luftfotos vurderes, at et dige er fejlregistreret, anmodes Slots- og Kulturstyrelsen om at udtage diget af registreringen. Styrelsen har hidtil i alle disse sager lagt Varde Kommunes faglige vurdering til grund, og der sker på den måde en løbende forbedring af kommunens administrationsgrundlag.

Forvaltningen har behandlet et stort antal digesager, siden en del af digeadministrationen blev lagt ud til kommunerne i forbindelse med kommunalreformen, og langt størsteparten af disse sager er behandlet uden væsentlige komplikationer. Forvaltningen finder på den baggrund, at en omkostningsfuld udpegning og kortlægning af digerne ikke vil føre til nogen væsentlig lettelse for lodsejerne, men at det selvfølgelig vil give et forbedret administrationsgrundlag.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Bekendtgørelse om beskyttede sten- og jorddiger og lignende.
Museumsloven § 29a.

Økonomi

Ingen, hvis forvaltningens indstilling følges.

Hvis udvalget vælger, at kommunen skal foretage en konkret udpegning af beskyttede diger, vil det kræve nærmere undersøgelser at give et rimeligt nøjagtigt bud på økonomien i en gennemførelse af udpegning og kortlægning af digerne, men der vil være tale om flere årsværk – formentlig mindst 3-4 årsværk.

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Brev til kommuner om konkret udpegning af diger

109568/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at der ikke iværksættes en konkret udpegning af diger.

Beslutning Udvalget for Plan og Teknik den 11-08-2016

Fraværende: Poul Rosendahl

Punktet er udsat med henblik på en nærmere beskrivelse af arbejdsbyrden og indsatserne.